

Suvestinė redakcija nuo 2022-12-01 iki 2024-03-15

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [83-2471](#), i. k. 0991100NUTA00001073

Nauja redakcija nuo 2014-01-21:

Nr. [44](#), 2014-01-15, paskelbta TAR 2014-01-20, i. k. 2014-00283

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PAGRINDINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES IR BŪDO NUSTATYMO IR
KEITIMO TVARKOS BEI SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

1999 m. rugsėjo 29 d. Nr. 1073
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 24 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a** :

1. Patvirtinti Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašą (pridedama).
2. Įgalioti Žemės ūkio ministeriją kartu su Aplinkos ministerija nustatyti žemės naudojimo būdų turinį.

MINISTRAS PIRMININKAS

ROLANDAS PAKSAS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1073
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. 44
redakcija)

PAGRINDINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES IR BŪDO NUSTATYMO IR KEITIMO TVARKOS BEI SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS

PAGRINDINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES IR BŪDO NUSTATYMAS

1. Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo (būdų) nustatymo formuojant naujus žemės sklypus tvarką bei sąlygas ir suformuotų ar pertvarkytų žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) keitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jeigu jis nenustatytas, tvarką bei sąlygas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [900](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-04, i. k. 2021-22981

2. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai), išskyrus Aprašo 10 punkte nurodytą atvejį, nustatomi Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo (toliau – Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas) sprendimu pagal parengtus ir patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus (žemės reformos žemėtvarkos, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams, žemės konsolidacijos, karinės infrastruktūros projektus) formuojant naujus žemės sklypus (teritorijose, kuriose iki teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto patvirtinimo nebuvo suformuoti žemės sklypai).

Aprašo 10 punkte nurodytu atveju žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas, jeigu jis nenustatytas, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas.

Valstybinės žemės sklypo, reikalingo karinei infrastruktūrai, naudojimo būdas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintą karinės infrastruktūros projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [900](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-04, i. k. 2021-22981

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

3. Formuojant naujus žemės sklypus pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, žemės ūkio paskirties žemei priskiriami žemės plotai, naudojami arba tinkami naudoti žemės ūkio produktų gamybai (tarp jų žemės naudotojui priklausančiais gyvenamaisiais namais ir ūkiniais statiniais užstatyti plotai, jeigu jie nesuformuoti atskirais sklypais; miestuose, miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtose teritorijose esanti žemė, naudojama žemės ūkio veiklai; akvakultūros tvenkinių, naudojamų žuvininkystės produktų gamybai pagal Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 4 straipsnį, užimta žemė), kiemai, žemė, tinkama paversti žemės ūkio naudmenomis, žemės plotai, užstatyti statiniais, naudojamais veiklai, susijusiai su žemės ūkio produkcijos gamyba, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio miškų plotai, jeigu jie nesuformuoti atskirais sklypais, ir kitos šiuose žemės plotuose įsiterpusios ne žemės ūkio naudmenos, išskyrus tuos atvejus, kai:

3.1. žemės sklypas nustatyta tvarka suteiktas ir naudojamas ne žemės ūkio veiklai;

3.2. toje žemėje formuojami kitos paskirties žemės sklypai, kurių reikia esamiems statiniams naudoti ne žemės ūkio veiklai;

3.3. žemės sklypuose pagal teritorijų planavimo dokumentus numatyta statyti statinius ar įrenginius, kurių naudojimas nesusijęs su žemės ūkio veikla;

3.4. toje žemėje pagal Aprašo 4 punktą suformuojami miškų ūkio paskirties žemės sklypai;

3.5. žemės sklypai priskirti laisvosios ekonominės zonos teritorijai arba skirti valstybės sienos ir krašto apsaugai;

3.6. žemės sklypai priskiriami nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų, įregistruotų Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registre, teritorijai;

3.7. žemės sklypai pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus priskirti arba numatyti priskirti valstybiniais rezervatams, rezervatinėms apyrbėms ir valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatams, valstybės ir savivaldybių saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams;

3.8. žemė pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo, žemės reformos žemėtvarkos, žemės konsolidacijos projektus arba detaliuosius planus numatoma atskiriesiems želdynams ir aikštėms, kitoms viešosioms erdvėms įrengti;

3.9. toje žemėje yra ežerų ir tvenkinių, kurie formuojami atskirais vandens ūkio paskirties žemės sklypais;

3.10. miestuose, miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtose teritorijose esanti žemė, kuri pagal savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens bendruosius planus, detaliuosius planus ar žemės valdos projektus suplanuota naudoti kitai paskirčiai.

4. Formuojant naujus žemės sklypus pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, miškų ūkio paskirties žemei priskiriamas apaugęs mišku plotas (medynai) ir neapaugęs mišku plotas: kirtavietės, žuvę medynai, miško aikštės, medelynai, daigynai, miško sėklinės plantacijos ir žaliaviniai krūmynai bei plantacijos (tarp jų ežerų, tvenkinių, upių salos, kuriose projektuojami žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti, jeigu šioms saloms pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus nenumatyta nustatyti kitokios pagrindinės žemės naudojimo paskirties; miestuose esantys miško žemės sklypai, kuriuos pagal savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens bendruosius planus ar detaliuosius planus numatoma naudoti miškų ūkio veiklai; įsiterpę į žemės ūkio paskirties žemės valdas miško žemės plotai, žemės savininko pageidavimu suformuoti atskirais ne mažesniais kaip 0,1 hektaro žemės sklypais, kuriuose miškas užima ne mažiau kaip 90 procentų bendro žemės sklypo ploto); žemė, kurią užima miško keliai, kvartalų, technologinės ir priešgaisrinės linijos, medienos sandėliai, kitų su mišku susijusių įrenginių užimti plotai, poilsio aikštelės, žvėrių pašarų aikštelės; žemė, kurioje numatyta įveisti mišką; miško valdose įsiterpusios kitos žemės naudmenos, tarp jų atskirais žemės sklypais nesuformuotos žemės ūkio naudmenos, išskyrus tuos atvejus, kai:

4.1. žemės sklypas nustatyta tvarka suteiktas ir naudojamas kitai (ne miškų ūkio) veiklai;

4.2. toje žemėje formuojami kitos paskirties žemės sklypai, kurių reikia esamiems statiniams naudoti ne miškų ūkio veiklai;

4.3. žemės sklypuose pagal teritorijų planavimo dokumentus numatyta statyti statinius ar įrenginius;

4.4. žemės sklypai priskiriami nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų, įregistruotų Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registre, teritorijai;

4.5. žemės sklypai pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus priskirti arba numatyti priskirti valstybiniais rezervatams, rezervatinėms apyrbėms, valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatams, valstybės ir savivaldybių saugomiems gamtos ir kultūros paveldo objektams;

4.6. žemės sklypai pagal karinės infrastruktūros projektą priskirti karinei infrastruktūrai statyti ir (ar) įrengti;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

4.7. žemę pagal miškotvarkos arba pažeistos žemės rekultivavimo projektus numatoma ne apšodinti mišku, o naudoti kitai paskirčiai;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

4.8. toje žemėje yra ežerų ir tvenkinių, kurie formuojami atskirais vandens ūkio paskirties žemės sklypais arba pagal Aprašo 3 punktą priskiriami žemės ūkio paskirties žemės sklypams;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

4.9. žemės sklypas pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, žemės reformos žemėtvarkos projektus, žemės konsolidacijos projektus arba detaliuosius planus numatomas atskiriesiems želdynams ir aikštėms, kitoms viešosioms erdvėms įrengti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

5. Vandens ūkio paskirties žemei priskiriami pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus suformuoti valstybei ar kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausantys telkiniai, tai yra:

5.1. žemė, užimta Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų valstybinės reikšmės vidaus vandenims priskiriamų paviršinio vandens telkinių, kurie pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentus neįtraukti į valstybinių rezervatų ar valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatų žemę;

Punkto pakeitimai:

Nr. [900](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-04, i. k. 2021-22981

5.2. žemė, užimta tvenkinių ir kitų vandens telkinių, išskyrus tuos vandens telkinius, kurie priskirti žemės ūkio paskirčiai suformuotiems žemės sklypams ir žemės sklypams, suformuotiems pagal karinės infrastruktūros projektus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

5.3. prielaukų, elingų ir vandens ūkio objektų žemės sklypai, pakrančių ir salų žemė, kuri pagal teritorijų planavimo dokumentus priskiriama vandens ūkio paskirties žemei.

6. Konservacinės paskirties žemei priskiriami rezervatai ir rezervatinės apyrbės, sudarantys savarankiškas saugomas teritorijas, taip pat esantys valstybinių parkų ar biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų rezervatinių zonų sudėtyje; valstybės ir savivaldybių saugomų gamtos ir kultūros paveldo objektų žemės sklypai, kuriuose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga.

7. Kitos paskirties žemei priskiriama žemė, esanti teritorijose, nurodytose Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje.

8. Vienam žemės sklypui gali būti nustatyti vienas ar daugiau žemės naudojimo būdų, jeigu tai numatyta teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte, pagal kuriuos šis žemės sklypas formuojamas. Žemės sklypams nustatomi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 25–29 straipsniuose nurodyti žemės naudojimo būdai.

II SKYRIUS

PAGRINDINĖS ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIES IR BŪDO KEITIMAS

9. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai), išskyrus Aprašo 10 punkte nurodytą atvejį, keičiami žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo, savivaldybės tarybos, savivaldybės administracijos direktoriaus arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos sprendimu pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir

(ar) būdą (būdus), išskyrus Aprašo 10 punkte nurodytą atvejį, priimamas kartu su sprendimu patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą.

Sprendimą pakeisti valstybinės žemės sklypo, reikalingo karinei infrastruktūrai, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) priima Vyriausybė, tvirtindama karinės infrastruktūros projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

10. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje (išskyrus valstybinės žemės sklypus, reikalingus karinei infrastruktūrai), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 48 dalyje nustatytais atvejais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami ar žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

11. Prašymas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) Aprašo 9 punkte nurodytu atveju teikiamas institucijai, tvirtinančiai (patvirtinusiai) teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, kurių pagrindu keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai), o Aprašo 10 punkte nurodytu atveju prašymas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą teikiamas savivaldybės administracijos direktoriui. Jeigu rengiamo teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto tikslas (vienas iš tikslų) – pakeisti žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus), atskiras prašymas pakeisti žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) neteikiamas.

Prašyme turi būti nurodyta žemės sklypo savininko fizinio asmens vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas arba juridinio asmens teisinė forma, pavadinimas ir buveinės adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas; žemės sklypo, kurio pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) pageidaujama pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, kadastro numeris ir adresas (jeigu suteiktas); esama ir pageidaujama žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) ir žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) keitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jei jis nenustatytas, motyvai. Kartu su prašymu turi būti pateikiamos žemės sklypo, kurio pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) pageidaujama pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, Nekilnojamojo turto registro išrašo (pažymėjimo) ir plano kopijos. Jeigu prašoma nustatyti skirtingus žemės naudojimo būdus atskiroms žemės sklypo dalims, žemės sklypo plane turi būti nurodytos sklypo dalys su konkrečiais pageidaujamais žemės naudojimo būdais.

12. Aprašo 9 punkte nurodytu atveju sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) priimamas per terminus, nustatytus įstatymuose ir kituose teisės aktuose, nustatančiuose teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų rengimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką, išskyrus sprendimą pakeisti valstybinės žemės sklypo, reikalingo karinei infrastruktūrai, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus).

Aprašo 10 punkte nurodytu atveju savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą priimamas per 20 darbo dienų nuo Aprašo 11 punkte nurodytų ir šio punkto reikalavimus atitinkančių privalomų dokumentų pateikimo savivaldybės administracijos direktoriui dienos.

Aprašo 10 punkte nurodytu atveju gavus prašymą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą:

12.1. ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo įvertinama, ar pateikti dokumentai atitinka Aprašo 11 punkte nustatytus reikalavimus. Nustačius, kad pateikti dokumentai neatitinka Aprašo 11 punkte nustatytų reikalavimų, prašymą pateikęs asmuo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos raštu informuojamas apie nustatytus trūkumus, nurodant, kad trūkumai turi būti pašalinti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio rašto gavimo. Nustačius, kad pateikti dokumentai atitinka Aprašo 11 punkte nustatytus reikalavimus, prašymas pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) pakeisti ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą kitą darbo dieną po jo gavimo dienos paskelbiamas be draudžiamų skelbti asmens duomenų Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – TPDRIS) ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje ir nurodoma, kad 10 darbo dienų nuo prašymo paskelbimo dienos galima teikti pasiūlymus savivaldybės administracijos direktoriui raštu ir TPDRIS dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) pakeitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jei jis nenustatytas;

12.2. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą skelbimo TPDRIS ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje paskutinės dienos, įvertinus gautus visuomenės pasiūlymus ir atsižvelgus į gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, viešąsias erdves ir jų poreikį, vykdomą ar suplanuotą vykdyti veiklą, esamą ar suplanuotą (suprojektuotą) inžinerinę ir (ar) socialinę infrastruktūrą, priimamas sprendimas dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) pakeitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jei jis nenustatytas. Priėmus sprendimą netenkinti prašymo pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, apie šį sprendimą ir šio sprendimo motyvus savivaldybės administracijos direktorius prašymą pateikęs asmenį raštu informuoja ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Priėmus sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, sprendimas dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) pakeitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jei jis nenustatytas, kitą darbo dieną po jo priėmimo dienos paskelbiamas TPDRIS ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

13. Pakeitus melioruoto žemės ūkio paskirties žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, žemės sklypas išlieka melioruotas.

14. Jeigu pakeitus pagrindinę žemės naudojimo paskirtį naikinami Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyti valstybei nuosavybės teise priklausantys melioracijos statiniai, iki sprendimo patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, kuriais keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai), taip pat sprendimo pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, arba neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje priėmimo turi būti priimtas savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl melioracijos statinių sunaikinimo ir naikinamų melioracijos statinių vertės atlyginimo, ir privačios žemės savininkas, savivaldybė ar valstybinės žemės naudotojas privalo sumokėti savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą melioracijos statinių vertės sumą į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

15. Kai teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, kuriuose numatoma keisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija, prieš priimdami sprendimą patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą ir pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo pakeisti žemės

sklypo pagrindinę naudojimo paskirtį gavimo kreipiasi į savivaldybės administracijos direktorių prašydami pateikti sprendimą dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių sunaikinimo ir nuostolių už juos atlyginimo. Savivaldybės administracijos direktorius šį sprendimą pateikia per 5 darbo dienas nuo minėtų subjektų prašymo gavimo.

16. Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio padalinio vadovas arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija per 5 darbo dienas nuo savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo dėl melioracijos statinių sunaikinimo ir nuostolių už juos atlyginimo gavimo, o tais atvejais, kai teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtina savivaldybės taryba, savivaldybės administracijos direktorius, taip pat kai pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami ar nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdas, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, savivaldybės administracijos direktorius per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių sunaikinimo priėmimo pateikia sprendimo kopiją žemės sklypo savininkui arba valstybinės žemės naudotojui, kuris privalo per 5 darbo dienas nuo sprendimo gavimo sumokėti savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą melioracijos statinių vertės sumą į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą ir pateikti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinančiai institucijai pinigų sumokėjimą patvirtinantį dokumentą.

17. Sprendime pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą nurodoma:

17.1. žemės sklypo kadastro numeris ir adresas (jeigu suteiktas);

17.2. esama žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir būdas (būdai);

17.3. žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai), į kuriuos keičiama esama žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) ar pageidaujamas nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdas;

17.4. duomenys apie valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių sunaikinimą ir naikinamų statinių vertės atlyginimą;

17.5. pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo (būdų) keitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jei jis nenustatytas, sąlygos, įskaitant miško kirtimo ir medienos naudojimo tvarką, pažeistos žemės rekultivavimo, melioracijos statinių rekonstravimo ar naikinimo ir kitos sąlygos;

17.6. žemės sklypo dalys su joms nustatytais žemės naudojimo būdais, jeigu sklypui nustatyti keli skirtingi žemės naudojimo būdai;

17.7. sprendimo priėmimo motyvai;

17.8. sprendimo apskundimo tvarka.

18. Žemės ūkio paskirties žemės sklype miškas gali būti įveisiamas nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo tais atvejais, kai žemės plotas, kuriame numatoma įveisti mišką, užims iki 90 procentų bendrojo žemės sklypo ploto.

Jeigu Nacionalinės žemės tarnybos teritorinis skyrius nustato, kad žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalis, kurioje numatoma įveisti mišką, sudaro vientisą masę ir gali būti suformuota ir funkcionuoti kaip atskiras žemės sklypas, žemės savininko ar valstybinės žemės patikėtinio pageidavimu žemės ūkio paskirties žemės sklypas pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą padalijamas į atskirus žemės sklypus. Žemės ūkio paskirties žemės sklypo, kuriame numatoma įveisti mišką, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis pakeičiama į miškų ūkio paskirtį.

19. Kai numatoma įveisti mišką ar miškas užima daugiau kaip 90 procentų viso žemės ūkio paskirties žemės sklypo ploto, šio žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis pakeičiama į miškų ūkio paskirtį pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus.

20. *Neteko galios nuo 2022-04-16*

Punkto naikinimas:

Nr. [365](#), 2022-04-13, paskelbta TAR 2022-04-15, i. k. 2022-07848

21. Žemės sklypo kadastro duomenų – pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo (būdų) – pasikeitimai įregistruojami Nekilnojamojo turto registre, žemės sklypo kadastro duomenis įrašant į Nekilnojamojo turto kadastrą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymu, žemės sklypo savininko ar valstybinės žemės patikėtinio, taip pat įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu. Prašymas įregistruoti valstybinės žemės sklypo, reikalingo karinei infrastruktūrai, kadastro duomenų (pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo (būdų)) pasikeitimus pateikiamas per 5 darbo dienas nuo karinės infrastruktūros projekto patvirtinimo Vyriausybės nutarimu dienos. Aprašo 10 punkte nurodytu atveju Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui prašymas įregistruoti minėtus žemės sklypo kadastro duomenų pasikeitimus Nekilnojamojo turto registre pateikiamas per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdo (būdų) pakeitimo ar žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, jeigu jis nenustatytas, paskelbimo TPDRIS ir atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje dienos

Punkto pakeitimai:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

21.1. savivaldybės tarybos arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus), kai teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, kuriais keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai), tvirtina savivaldybės taryba arba savivaldybės administracijos direktorius arba kai pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami ar nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdas savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, ir kai šiuo sprendimu pakeičiama tik žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) ar nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdas;

21.2. Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus), kai teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija;

21.3. Vyriausybės nutarimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus), kai karinės infrastruktūros projektą tvirtina Vyriausybė;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

21.4. savivaldybės tarybos arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą ir Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos sprendimas pakeisti žemės sklypo kadastro duomenis ar šį sklypą pertvarkyti, kai teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtina savivaldybės taryba, savivaldybės administracijos direktorius, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovas arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinanti institucija ir šiuo teritorijų planavimo dokumentu ar žemės valdos projektu numatoma pakeisti ne tik žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus), bet ir kitus žemės sklypo kadastro duomenis arba šį sklypą pertvarkyti.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [900](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-04, i. k. 2021-22981

Priedo pakeitimai:

Nr. [1249](#), 2000-10-18, Žin., 2000, Nr. 89-2766 (2000-10-25), i. k. 1001100NUTA00001249
 Nr. [1278](#), 2004-10-13, Žin., 2004, Nr. 152-5545 (2004-10-16), i. k. 1041100NUTA00001278
 Nr. [49](#), 2011-01-12, Žin., 2011, Nr. 8-333 (2011-01-20), i. k. 1111100NUTA00000049
 Nr. [44](#), 2014-01-15, paskelbta TAR 2014-01-20, i. k. 2014-00283

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [132](#), 2000-02-07, Žin., 2000, Nr. 13-327 (2000-02-11), i. k. 1001100NUTA00000132

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 ir 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1249](#), 2000-10-18, Žin., 2000, Nr. 89-2766 (2000-10-25), i. k. 1001100NUTA00001249

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1448](#), 2002-09-17, Žin., 2002, Nr. 92-3937 (2002-09-18), i. k. 1021100NUTA00001448

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1278](#), 2004-10-13, Žin., 2004, Nr. 152-5545 (2004-10-16), i. k. 1041100NUTA00001278

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [552](#), 2009-06-03, Žin., 2009, Nr. 70-2846 (2009-06-13), i. k. 1091100NUTA00000552

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [49](#), 2011-01-12, Žin., 2011, Nr. 8-333 (2011-01-20), i. k. 1111100NUTA00000049

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir prašymų leisti pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį padavimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [20](#), 2013-01-09, Žin., 2013, Nr. 6-219 (2013-01-17), i. k. 1131100NUTA00000020

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 "Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [44](#), 2014-01-15, paskelbta TAR 2014-01-20, i. k. 2014-00283

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1100](#), 2017-12-20, paskelbta TAR 2017-12-22, i. k. 2017-20919

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [900](#), 2021-11-03, paskelbta TAR 2021-11-04, i. k. 2021-22981

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [365](#), 2022-04-13, paskelbta TAR 2022-04-15, i. k. 2022-07848

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1177](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24228

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo